

# KAPLICALAR YÖNETMELİĞİ

## BİRİNCİ BÖLÜM

### Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

#### Amaç

**Madde 1 — (Değişik: RG 9/12/2004-25665)** Bu Yönetmelik; toprak, yeraltı, deniz ve iklim kaynaklı doğal tedavi unsurlarının tedavi edici faktör olarak kullanıldığı kaplıcalar, içmece ve iklim kür merkezleri ile ilgili hususlar ve buralarda kurulacak sağlık amaçlı her türlü tesisin nitelik ve niceliklerinin belirlenmesi, kurulması, işletme izinlerinin verilmesi, denetlenmesi ve sağlık koşullarına uygun biçimde kontrol altına alınması için gerekli esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

#### Kapsam

**Madde 2 — (Değişik: RG 9/12/2004-25665)** Bu Yönetmelik; doğal tedavi edici unsurların sağlık amaçlı kullanıldığı kaplıca, içmece ve talassoterapi tesisleri ile bu tesislerin sahip ve işletenlerini kapsar.

#### Hukuki Dayanak

**Madde 3 —** Bu Yönetmelik; 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 200-210 uncu maddelerine, 3153 sayılı Radyoloji, Radyum ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun'a ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan Fizyoterapi ve Bunlara Benzer Müesseseler Hakkında Nizamname ile 181 sayılı Sağlık Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 43 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

#### Tanımlar

- Madde 4 —** Bu Yönetmelikte geçen ve bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili olan deyimlerden;
- a) Bakanlık: Sağlık Bakanlığını,
  - b) **(Değişik:RG-16/4/2010-27554)** Kaplıca: Doğal termal su veya termomineral su ortamlarının halkın hizmetine sunulduğu tesisleri,
  - c) Doğal Tedavi Unsuru: Kaplıca tedavisinde kullanılan toprak, yeraltı ve deniz kaynaklı mineralli sular, gazlar, peloidler (çamurlar) ve iklimsel unsurlar,
  - d) Kaplıca Tedavisi: Doğal tedavi unsurlarının yöredeki iklim olanakları ve gerekli görülen diğer tedaviler ile birlikte kür tarzında uygulandığı bir tedavi sistemini,
  - e) Kür: Tedavi etkeninin belli dozda, seri halde, düzenli aralıklarla, belli sürelerle tekrarlanarak verilmesi ile uygulanan tedavi yöntemini,
  - f) Balneoterapi: Termomineral sular, peloidler ve gazlar gibi doğal tedavi unsurlarının banyo, içme ve inhalasyon (soluma) yöntemleri ile kür tarzında tedavi amaçlı kullanımı,
  - g) Klimaterapi (İklim Tedavisi): Hava sıcaklığı, nemi, rüzgar şiddeti ve hızı, güneş ışınımı ve benzeri iklimsel faktörlerin sistematik, dozlanmış, kür tarzında uygulanmasını,
  - h) **(Değişik: RG 9/12/2004-25665)** Talassoterapi: Deniz iklimi ve unsurlarının kür tarzında uygulanmasını,"
  - ı) Peloidoterapi: Doğal jeolojik ve/veya biyolojik olaylar sonucu oluşan organik ve/veya inorganik maddeler olan peloidlerin bir balneoterapi yöntemi olarak kullanılması,
  - i) Mineralli Sular: Doğal veya sondaj-galeri yoluyla yeryüzüne çıkarılan, litresinde en az 1 gram çözünmüş mineral içeren, bakteriyolojik ve kimyasal kirlenmeye uğramamış olan, fizyolojik ve tedavi edici etkinliği bilimsel olarak kanıtlanmış suları,
  - j) **(Değişik: RG 9/12/2004-25665)** Termomineral Sular: Çıkış noktasında sıcaklığı 20°C ve üzerinde olan mineralli suları,
  - k) **(Değişik: RG 9/12/2004-25665)** Termal Su: Çıkış noktasında sıcaklığı 20°C ve üzerinde olan suları,
  - l) Kaplıca Suları: Kaplıca tedavisinde kullanılan termal, mineralli ve termomineral suları,
  - m) Rekreasyon: Doğal tedavi unsurlarının, tedavi dışında, turistik ve dinlenme amaçlı olarak kullanımı,
  - n) Tesis İzni: Doğal tedavi unsuru için düzenlenen tıbbi rapora ve bu Yönetmelik hükümlerine göre hazırlanan projelerin **(Değişik ibare:RG-16/4/2010-27554)** Valilikçe onaylanmasını takiben verilen izni,
  - o) **(Değişik: RG 9/12/2004-25665)** İşletme İzni: Tesis izni alındıktan sonra, **(Değişik ibare:RG-16/4/2010-27554)** Valilikçe bu Yönetmelikte istenilen diğer hususları tam olarak yerine getirmek suretiyle tesis izni verilmesine esas olan projelere göre bütün tesisleri inşa ederek tamamladıktan sonra kurulacak sağlık amaçlı tesislere verilen izni,
  - p) Kaptaj: Termal suların doğal olarak veya mekanik yolla yeryüzüne çıkması esnasında yer altı ve yerüstü suları ile karışmamasını, kirlenmemesini, debi ve sıcaklıklarını kimyasal bileşimlerinin değişmemesini sağlamak, sudaki gazların kaçmasını önlemek ve termal suları en iyi şekilde toplamak amacı ile özel teknikle yapılan toplama havuzu, kuyu galeri, sondaj kuyusu ve benzeri tesisleri ile bunların karışımından oluşan tesisleri,
  - r) Jeolojik-Hidrolojik Etüd: Termal suların oluşumu, ısınması, çıkış mekanizması, rezervuar (akifer) formasyonu veya kayaçlar, jeolojik yapı ve tektonik, suların fiziksel ve kimyasal özellikleri ile analizleri, koruma alanları, termal suların sıcaklık ve debi artırım imkan ve şekilleri, rezervuar potansiyeli, emniyetli üretim şekil ve miktarı gibi araştırma konusu ile ilgili diğer hususların açıklandığı ve ilgili bilim dallarının da yardımı ile konuya ilişkin olarak bilgi, teknik, uygulama, görüş ve önerilerin yer aldığı jeolojik harita, kesit, diyagram ve benzeri etkileri de içeren araştırma raporunu,
  - s) Termal Su Sondajı: Yapıları jeoloji-hidrojeoloji ve jeofizik etüdler sonunda yeraltında varlığı belirlenen termal suların sondaj yapılarak yer altından yeryüzüne çıkarılmasını,
  - ş) Kaynak Koruma Alanları: Termal suların fiziksel ve kimyasal özelliklerinin, debi ve sıcaklıklarının çeşitli engellerle değişmesini önlemek ve her türlü kirlenmeye karşı korunması amacı ile termal kaynak, kuyu ve sondaj kuyusu çevresinde jeolojik, hidrojeolojik verilere göre belirlenen alanları,
  - t) **(Mülga:RG-16/4/2010-27554)**
  - u) **(Mülga:RG-16/4/2010-27554)**
  - ü) **(Ek:RG-16/4/2010-27554)** Talassoterapi tesisi: Deniz ve iklim kaynaklı unsurların halkın hizmetine sunulduğu tesisleri,

ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Kaplıca Tesislerinin Türleri, Yöntemleri ve Tedavi Bölümleri

#### Tesislerin türleri

#### **Madde 5 — (Değişik:RG-16/4/2010-27554)**

Kaplıca ve talassoterapi tesislerinin türleri şunlardır:

a) Kaplıca tesisi: Kullanılan termal veya mineralli suyun veya peloidin niteliğine göre oluşturulmuş, bünyesinde termal tedavi havuzu ve sıra banyoları veya peloidoterapi birimleri ve tipine göre inhalasyon veya içme kürü birimleri bulunan tesistir.

b) Talassoterapi tesisi: Bünyesinde talassoterapi tedavi havuzu ve sıra banyoları ile doğal, inhalasyon, yosun, peloidoterapi, helioterapi gibi talassoterapi uygulama birimleri bulunan tesistir.

#### **(Mülga:RG-09/12/2004-25665)**

#### **Kaplıca Tedavisinde Kullanılan Yöntemler**

**Madde 6 —** Kaplıca tedavileri sırasında doğal tedavi unsurlarının tıbbi değerlendirilmesine göre aşağıdaki yöntemler kullanılır.

- a) Balneoterapi: Banyo kürleri, içme kürleri, inhalasyon kürleri, peloidoterapi ve diğer balneoterapi yöntemleri,
- b) Klimaterapi (İklim Tedavisi): Açık hava banyoları, arazi kürleri, helioterapi ve diğer klimaterapi yöntemleri,
- c) Balneoklimaterapi: Balneoterapi ve klimaterapi yöntemlerinin bir arada kullanıldığı yöntem,
- d) Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon: Elektroterapi, egzersiz tedavileri, ergoterapi, masaj ve diğer yöntemler,
- e) Medikal Tedavi: Kaplıca tedavisi sırasında hastaya lokal veya sistemik olarak uygulanan ilaç tedavisi yöntemi,
- f) Psikoterapi ve Diğer Psikiyatrik Yöntemler,

g) Destek Uygulamalar: Sağlık eğitimi, diyet uygulamaları, günlük yaşam aktivitelerinin düzenlenmesi, davranış değişikliği eğitimleri ve psikolojik destek yöntemi.

#### **Kaplıca Tesislerindeki Tedavi Bölümleri**

**Madde 7** — Balneoterapi bölümü, tıbbi değerlendirme kurulunun önerileri doğrultusunda oluşturulur. Bu bölümde uygulanacak olan balneoterapi yöntemlerine uygun olarak gerekli birimler yer alır.

Banyo uygulama birimleri;

a) Termal tedavi havuz/havuzları,

b) Sıra banyoları (küvetler),

c) Lokal banyo aygıtları (ekstremita, oturma banyoları vb.),

d) Tedavi duşları,

e) Egzersiz havuzu,

İçme kürü birimleri; en az bir tane içme kür mekanı (suyun hijyenik şekilde kullanıma verildiği çeşme veya çeşmelerle ilgili donanım ve bardak gibi sarf malzemeleri), uygun dinlenme mekanları,

İnhalasyon kür birimleri;

a) Bireysel inhalatörler,

b) İnhalasyon oda veya odaları,

c) Toplu inhalasyon mekanları (inhalatoryum),

Peloidoterapi birimleri;

a) Peloid hazırlama birimi,

b) Peloid banyo küvetleri,

c) Peloid paket uygulamaları için odalar,

Talassoterapi birimleri;

a) Banyo uygulamaları için gerekli koşullara ek olarak doğal solaryum mekanları,

b) Deniz suyunun ısıtılarak kullanılması söz konusu ise suyun niteliğinin bozulmadan ısıtılması için kullanılacak donanımın yerleştirildiği mekanlar,

Gaz banyosu birimleri;

a) Gaz banyosu kabinleri,

b) Radon gazı inhalasyon ortamlarıdır.

Bu birimler tıbbi değerlendirme kurulunun verdiği endikasyonlara göre projelendirilip kurulabilir; burada yer almayan diğer birimler tıbbi değerlendirme kurulunun belirleyeceği esaslar doğrultusunda kurulur.

#### **Fizik Tedavi Rehabilitasyon Bölümü**

##### **Madde 8 — (Değişik:RG-30/6/2003-25154)**

Fizik tedavi ve/veya rehabilitasyon bölümü, tıbbi değerlendirme kurulunun önerileri doğrultusunda oluşturulur. Bu bölüm 3153 sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun'a ve bu kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan Fizyoterapi ve Bunlara Benzer Müesseseler Hakkında Nizamnameye göre izin almak zorundadır.

### **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

#### **Kaplıca Tesislerine Ait Koşullar**

##### **Kaynak Koruma Alanları**

**Madde 9** — Termal suların fiziksel ve kimyasal özelliklerinin, debi ve sıcaklığının yer altı ve yerüstünde olabilecek çeşitli etkenlerle değişmesini önlemek ve her türlü kirlenmeye karşı korunması amacı ile doğal çıkışlı termal kaynak, sondaj kuyusu çevresinde jeolojik ve hidrojeolojik verilere göre koruma alanları ve alınacak tedbirler belirlenir. Bu amaçla kaptaj ve sondaj kuyularının ve üretim sistemlerinin kirlenmeyi önleyici teknığe uygun olması gerekir.

**(Değişik: RG 9/12/2004-25665)** Yapılan incelemede belirlenen kaynak koruma alanlarına ait koruma zonları uygun ölçekli harita ve ayrıca imar planlarında gösterilerek alınacak tedbirler, plana dipnot olarak yazılır.

Kaynak koruma alanı ile ilgili hususlar müstakil bir rapor şeklinde hazırlanabildiği gibi, jeoloji-hidrojeoloji raporu içinde ayrı bir bölüm olarak da yer alabilir.

Kaynak koruma alanı raporu, hidrojeoloji konusunda uzman bir jeoloji mühendisi tarafından hazırlanır.

##### **Tedavi Ortamları**

**Madde 10** — Kaplıca tesislerinde doğal tedavi unsurları ile etkileşimde bulunan tedavi küvetleri, havuzlar, peloid uygulama yerleri gibi mekanların tümü su ile etkileşimi olmayan, kolay temizlenip dezenfekte edilebilen, dezenfektan maddelerle bozulmaya uğramayan malzemeler kullanılarak yapılır.

Bütün tedavi birimlerinde tek başına tedavi alan hastalarda acil durum ihbarı yapacak ışıklı ve/veya sesli uyarı sistemleri kurulur.

##### **Balneoterapi Birimleri**

**Madde 11** — Kaplıca tesisinde bulunan balneoterapi birimleri aşağıdaki özellikleri taşımalıdır,

a) **(Değişik:RG-09/12/2004-25665)** Tedavi havuzu birimi: Havuz, soyunma-giyinme dolapları, duş ve dinlenme mekanlarından oluşur. Havuzun boyutları kullanıcı kapasitesine göre belirlenir. Havuz zemin alanı kişi başına en az üç metrekaire olacak şekilde düzenlenir. Havuzun derinliği en fazla net 150 santimetre olmalıdır. Havuz içine inen dolgu basamaklı merdiven bulunur, ayrıca merdiven kenarına ve havuz iç duvarına tutunma kolları yapılır. Gerekirse havuz içine hasta indirmeye yarayan sabit veya hareketli bir sistem kurulur. Havuzlarda su taşıma ve tahliyesini sağlayan sistemlerin bulunması zorunludur. Havuz çevresinde devamlı su değişimini sağlayan su taşıma olukları yer alır. Havuz suyu kullanıcı başına saatte 1500 mililitre yenilenecek biçimde havuza verilir. Havuza girmeden duş ve ayak dezenfeksiyon kanallından geçilmesi sağlanır. Havuzun doldurulmasında, havuz içinde hareketsiz su bölgelerinin oluşmasını önleyecek şekilde bir doldurma ve taşıma sistemi kullanılır.

b) **(Değişik:RG-09/12/2004-25665)** Sıra banyoları birimi: Banyo odasının alanı en az net 5 metrekaire olmalıdır. Banyo odasında ortaya çıkacak su buharı ile karbondioksitli veya kükürtlü su kullanılıyor ise ortama salınacak gazların banyo odasından tahliyesi için yeterli havalandırma düzeneği bulunmalıdır. Banyo odasında sadece tedavi amacıyla uygun banyo küveti ve donanımı yer alır, tuvalet bulunmaz.

Tedavide, karbondioksitli veya kükürtlü su kullanılıyor ise bu tür suların tedavide kullanımı için özel olarak tasarlanmış küvetler kullanılır.

Küvetlerde kullanılan su her hastadan sonra değiştirilir, usulüne uygun küvet temizliğinin yapılmasının ardından bir sonraki hastanın kullanımına sunulur.

c) **(Değişik:RG-09/12/2004-25665)** İçme kürü birimi: İçme kürü için ayrılan mekanların büyüklüğü, külden yararlanan hastaların sayısına göre belirlenir. İçmede; her hasta için ayrı tek kullanımlık, tercihen kağıt bardaklar kullanılır, kullanılan suya dezenfeksiyon amaçlı bir katkı maddesi eklenemez, kullanılacak su, içme yerine hijyenik koşullara dikkat edilerek doğrudan kaynaktan ve bekletilmmeden ulaştırılır.

d) Peloidoterapi birimleri: Peloidler (çamur) tedavide kullanılmadan önce peloid hazırlama biriminde içindeki yabancı maddelerden arındırma, sterilizasyon, homojenizasyon işlemlerinden geçirilir. Peloid hazırlama birimi peloidoterapinin uygulandığı mekandan ayrı, ancak bağlantılı bir mekanda kurulur. Peloidoterapi uygulamasının yapıldığı odalarda uygulamadan çıkan hastaların yıkanması için duş bulunur.

Peloidler, turba hariç, tedavide bir kez kullanılır. Bir kez kullanılan turba, aynı yerde beş yıllık olgunlaşma süresini tamamlamak üzere usulüne uygun şekilde depolanır. Depolanan turba olgunlaşma süresini tamamladıktan sonra yeniden kullanılabilir. Diğer çamurlar kullanıldıktan sonra çevre kirliliği yaratmayacak şekilde usulüne ve tekniğine uygun şekilde işletmeciler tarafından bertaraf edilir.

e) İnhalasyon birimleri: Bireysel inhalatörlerin bulunduğu inhalasyon salonu ile oda inhalasyonu için bir veya birkaç kişinin tedaviye alınabileceği, inhalasyonda kullanılacak mineralli suyu endikasyonuna uygun caпта partiküllere bölüp ortama salmak için gerekli teknik gereçlerle donatılmış odalar bulunur.

Bütün bu sistemlerde mineralli suyun bakteriyolojik kirlenmesini önleyici tedbirler alınır. Cihazların her bir hastanın kullanımından sonrası dezenfeksiyonu için gerekli düzenleme yapılır.

f) **(Ek:RG-09/12/2004-25665)** Gaz banyosu birimleri: Tıbbi değerlendirme kurulunun önerileri doğrultusunda insan sağlığını koruyacak gerekli önlemler alınarak, uygun teknoloji kullanılarak kurulur ve denetlenir.

##### **Fizik Tedavi ve/veya Rehabilitasyon Birimleri**

**Madde 12** — Kaplıca tesisinde bulunan fizik tedavi ve/veya rehabilitasyon birimleri aşağıdaki özellikleri taşımalıdır. Fizik tedavi ve/veya rehabilitasyon biriminde soyunma-giyinme dolapları, duşlar, tuvalet ve dinlenme mekanları bulunur.

a) Egzersiz birimi; en az 50 metrekairelik bir alan, toplu egzersizler ve aletli egzersizler için düzenlenir.

- b) Masaj birimi; tek oda veya kabinlerin zemin alanı en az 5 metrekare olmalıdır.
- c) Fizik tedavi birimi; tek oda veya kabinlerin zemin alanı en az 5 metrekare olmalıdır.
- d) Hidroterapi birimi (rehabilitasyon havuzu birimi); 2,5 X 2,5 metrekare alan ve 150 santimetre derinlik boyutlarında havuzlardan oluşmalıdır. Havuzlarda kullanılan su her hastadan sonra değiştirilir, usulüne uygun havuz temizliğinin yapılmasının ardından bir sonraki hastanın kullanımına sunulur. Rehabilitasyon havuzlarında karbondioksitli ve kükürtlü sular kullanılmaz.

#### **Destek Birimleri**

**Madde 13** — Kaplıca tesisinde aşağıdaki destek birimleri de ihtiyaca göre kurulur.

- a) Laboratuvar,
- b) Diyet mutfağı,
- c) Bireysel ve grup terapi imkanı veren psikolojik destek birimi,
- d) Sağlık eğitimi birimi,
- e) Diğerleri.

#### **Sağlık Personeli**

**Madde 14** — (Başlığı ile birlikte değişik:RG-14/11/2012-28467)

Kaplıca ve talassoterapi tesislerinde; uzman hekim ve en az lise düzeyinde sağlık eğitimi almış sağlık personeli çalıştırılması zorunludur. Sağlık personeli bu tesislerde tam zamanlı çalışır. Uzman hekim, birden fazla kaplıca ve talassoterapi tesisinde çalışabilir.

#### **Mesul Müdürlük**

**Madde 15** — Kaplıca tesislerinde işletmecinin devamlı olarak işinin başında bulunması esastır. İşletmecinin devamlı surette bulunmasına imkan olmayan hallerde mesul müdür marifetiyle işin yürütülmesi mümkündür. Mesul müdüre ait bilgi ve belgeler il sağlık müdürlüğüne yazılı olarak bildirilir.

Mesul müdür, sağlık eğitimi görmüş yüksek okul mezunundan olur.

Mesul müdür görevlendirilmesi, işletmecinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

#### **Tedavilerin Düzenlenmesi**

**Madde 16** — (Mülga:RG-09/12/2004-25665)

### **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

#### **Kaplıca Tesislerinin İzne Bağlanması, Kurullar ve Görevleri**

#### **İzin Zorunluluğu**

**Madde 17** — (Değişik:RG-09/12/2004-25665)

Kaplıca tesislerini işletmek isteyenler bu Yönetmelikte belirtilen esaslara uygun olarak (Değişik ibare:R.G.31/7/2009-27305) Valilikten önce tesis izni, sonra işletme izni almak zorundadır. Kurulu ve faaliyette olan tesisler için tesis ve işletme izin süreçleri bir arada yürütülür.

Bu Yönetmeliğe göre verilen izin, bu Yönetmelikte belirtilen esaslara uygun olarak ilgili mevzuat uyarınca diğer kuruluşlardan izin almak zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

#### **İlk Başvuru, İnceleme ve Analiz**

**Madde 18** — Bu Yönetmelikte belirtilen kaplıca tesislerini işletmek isteyen gerçek ve tüzel kişiler, kaynakta veya çıkış noktasında hiçbir işlem yapmadan kaynağın veya çıkış noktasının yerini tereddüde meydan vermeyecek şekilde belirleyen plan veya kroki ile birlikte valiliğe müracaat ederler.

Başvurunun sağlık müdürlüğüne intikali üzerine kaynak veya sondaj-galeri, başvuru sahibi tarafından sağlık müdürlüğü elemanlarının kontrolünde numune alınacak şekilde getirilir. İnceleme ve tespit kurulu kaynağı veya çıkış noktasını mahallinde inceleyerek gerekli tespitleri yapar ve EK -1 deki raporu düzenleyerek imzalar.

(Değişik:RG-09/12/2004-25665) Alınan numunelerin bakteriyolojik ve kimyasal analizleri, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı laboratuvarlarında veya Bakanlıkça yeterli ve uygun görülecek laboratuvarlarda yapılır, pestisit analizleri ise kaplıca suyunun beslenme havzasının tarımsal veya endüstriyel bölgede bulunması halinde yaptırılır. Analiz sonuçları mineralli su için EK-2 ve EK-3, pelecoid (çamur) için EK- 4 deki rapor formatına uygun olarak tanzim edilir. Radyoaktivite analizleri Türkiye Atom Enerjisi Kurumu laboratuvarlarında (Değişik ibare:RG-16/4/2010-27554) veya Bakanlıkça yetkilendirilen kamu laboratuvarlarında yapılır. Analiz sonuçları ilgili valiliğe (Mülga ibare:R.G.31/7/2009-27305) (...) gönderilir.

(Değişik dördüncü fıkra:RG-16/4/2010-27554) Tesis ve işletme iznine esas her türlü analiz ücretleri işletme sahibi tarafından ilgili laboratuvara ödenir.

(Değişik:RG-09/12/2004-25665) Analiz sonuçları ve inceleme ve tespit kurulunun raporu sağlık müdürlüğünce incelenerek valiliğin görüşü ile Bakanlığa gönderilir. Söz konusu belgeler tıbbi değerlendirme kurulu tarafından incelenir ve EK-5’de bulunan rapor ile inceleme sonucu belgelenir. İnceleme sonucu valiliğe bildirilir.

#### **İnceleme ve Tespit Kurulu**

**Madde 19** — Tesis izninin verilmesi aşamasında inceleme ve tespit kurulu; sağlık müdürünün veya görevlendireceği müdür yardımcısının başkanlığında, gıda ve çevre kontrol şube müdürü, sağlık ocağı tabibi, jeoloji mühendisi, inşaat mühendisi ve çevre sağlığı teknisyeninden; işletme izni verilmesi aşamasında kurula iştirak etmek üzere katılacak tıbbi ekoloji ve hidroklimatoloji uzmanı ile fizik tedavi ve rehabilitasyon uzmanından oluşur.

Bu Kurulun Görevleri:

Tesis izni verilmesi aşamasında;

- a) İlk başvurudaki kaynakla ilgili bilgilerin doğruluğunun ve kaynak çevresinde kirlilik yaratacak faktörlerin belirlenmesi,
- b) Kaynaktan usulüne uygun olarak bakteriyolojik, kimyasal ve radyoaktivite ölçümleri için numune alınması,
- c) (Değişik: RG 9/12/2004-25665) Kaynak başında yapılması gerekli debi, su sıcaklığı ve pH ölçümünün yapılması,
- d) EK-1 de belirtilen formattaki raporun doldurulması imzalanmasıdır.

İşletme izni verilmesi aşamasında;

- a) Tesisin (Değişik ibare:RG-16/4/2010-27554) Valilikçe onaylanan tesis projesine uygun inşa edildiğinin belirlenmesi,
- b) Projeye göre yapılan tedavi birimlerinin uygunluğunun belirlenmesi,
- c) (Değişik: RG 9/12/2004-25665) EK-6 da belirtilen formattaki raporun doldurulması imzalanmasıdır.

Kurul üyelerinin tespitleri arasında ihtilaf doğması halinde (Değişik ibare:R.G.31/7/2009-27305) Valilik konu ile ilgili uzmanın tespit ve görüşünü dikkate alabilir veya yeniden bir kurul oluşturabilir.

#### **Tıbbi Değerlendirme Kurulu**

**Madde 20** — Tıbbi değerlendirme kurulu, Bakanlık tarafından görevlendirilen iki tıbbi ekoloji ve hidroklimatoloji uzmanı ve bir fizik tedavi ve rehabilitasyon uzmanı ile tesis izni ve işletme izni aşamalarında kurula iştirak etmek üzere Bakanlık tarafından görevlendirilen hidrojeoloji konusunda uzman bir jeoloji mühendisi ve bir mimardan oluşur.

Bu Kurulun Görevleri:

- a) EK-1, EK-2 ve EK-4’teki raporların incelenmesiyle kaplıca tedavisinde kullanılacak doğal tedavi unsurunun tıbbi balneolojik ve klimatolojik değerlendirmesi,
- b) Bu değerlendirmeler sonucu oluşturulan önerilerin yer alacağı EK-5’teki raporun düzenlenmesi ve imza altına alınması,
- c) (Değişik: RG 9/12/2004-25665) İşletme izni aşamasında EK-3’teki analiz değerlerinde, tesis izni aşamasındaki değerlerden bir sapma olması halinde değerlendirme yapılmasıdır.

**Tesis İzni ve Gereken Belgeler (Değişik başlık: RG 9/12/2004-25665)**

**Madde 21** — (Değişik: RG 9/12/2004-25665)

Tıbbi değerlendirme kurulunun olumlu raporundan sonra istenilecek belgeler;

- a) İnceleme ve tespit kurulu raporu (EK-1),
- b) Kaplıca tesisine ait doğal tedavi unsurunun analiz raporu (EK-2),
- c) Doğal tedavi unsurunun tıbbi değerlendirme kurulu raporu (EK-5),
- d) Hidrojeoloji konusunda uzman jeoloji mühendisi tarafından hazırlanan kaynak koruma alanlarını da kapsayan hidrojeolojik rapor,
- e) Talassoterapi tesisleri hariç olmak üzere kaynak merkez olmak üzere yarı çapı en az 500 metrelik bir daire dahilindeki çevresinin 1/200 ve 1/25000 ölçekli haritası,

- f) Tedavi bölümleri projeleri (1/50 ölçekli),
- g) Kullanılacak doğal tedavi unsuru kaynağının kullanım hakkına sahip olduğunu belirten tahsis belgesi, kira kontratı ve benzeri belgeler,

h) Projelendirilen tesislerin uygun ölçekli imar planı veya ilgili imarın uygun görüşü,  
i) **(Değişik:RG-4/4/2012-28254)** Tesisin kurulacağı alan mülk sahibinin ise mülk sahibi olduğuna ilişkin yazılı beyan, tahsis belgeli ise tahsis belgeli olduğuna ilişkin yazılı beyan veya kiracı ise kiracı olduğuna ilişkin yazılı beyan.  
Yukarıda belirtilen belgeleri içeren dosya üç nüsha halinde düzenlenir. Asılları ve suretleri tanzim edenler ve işletmeci tarafından imza ve tasdik edilir. Hazırlanan dosyalar sağlık müdürlüğünce incelenir. **(Mülga ibare:RG.31/7/2009-27305)** (...)  
**(Değişik üçüncü fıkra:RG.31/7/2009-27305)** Belgelerin eksiksiz ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması halinde projeler Valilikçe onaylanır ve tesis izni verildiği bir yazı ile bilgi için işletmeciye bildirilir. Dosyaların bir nüshası il sağlık müdürlüğünde muhafaza edilir ve bir nüshası da işletmeciye verilir.  
**(Değişik dördüncü fıkra:RG-16/4/2010-27554)** Verilen tesis izninin geçerlilik süresi üç yıldır. İşletmecinin bu süre içerisinde tesisini tamamlayamaması ve Valilikten ek süre talebinde bulunması durumunda bu süre Valilikçe en fazla iki yıl uzatılır.  
**İşletme İzni ve Gereken Belgeler (Değişik başlık: RG 9/12/2004-25665)**  
**Madde 22 — (Değişik: RG 9/12/2004-25665)**  
Tesisin kurulmasını müteakip, işletmeci tesisini tamamladığını valiliğe yazı ile bildirir. Valilikçe tesisin uygunluğunun belirlenmesi için inceleme ve tespit kurulu görevlendirilir. Kurulca tesisin mahallinde incelenmesi sonucu, bu Yönetmelik hükümlerine ve projelerine uygunluğunun belirlenmesi halinde, tedavi amaçlı kullanım yerlerinden örnekler alınarak aşağıdaki belgeler istenir.  
a) Tedavi amaçlı kullanım yerleri analiz raporu (EK-3),  
b) İnceleme ve tespit kurulunca tesisin incelenmesinden sonra düzenlenen ve EK-6'da örneği bulunan uygunluk bildirim formu,  
c) **(Değişik:RG-4/4/2012-28254)** Mesul müdürün adı soyadı ve T.C. kimlik numarası ile sorumlu müdürün sözleşme tarihinin yazılı beyanı,  
d) Bulundurulması gereken zorunlu sağlık personelin sözleşmeleri ve sağlık müdürlüğünce onaylı diplomaları,  
e) İçme ve kullanma suyunun ne şekilde temin edildiğinin belgelendirilmesi,  
f) Atık suların ne şekilde bertaraf edileceğinin belgelendirilmesi.  
**(Değişik ikinci fıkra:RG-16/4/2010-27554)** Belgelerin eksiksiz olması ve bu Yönetmelikte belirtilen şartları taşıması halinde bu tesislere Valilikçe işletme izni verilir.  
**(Ek üçüncü fıkra:RG-16/4/2010-27554)** İzin verilen kaplıca ve talassoterapi tesislerinde suyun endikasyonuna göre tedavi amaçlı sağlık hizmeti sunulmak istenmesi halinde; Bakanlıkça planlama kapsamına ve ilgili mevzuata göre izin verilir.

## BEŞİNCİ BÖLÜM

### Kaplıca Tedavisinde Kullanılacak Doğal Tedavi Unsurları

#### Özel Balneolojik Sular

**Madde 23 — (Mülga: RG 9/12/2004-25665)**

#### Diğer Balneolojik Sular

**Madde 24 — (Mülga: RG 9/12/2004-25665)**

#### Balneolojik Suların İşleme Tabi Tutulması

**Madde 25 —** Kaplıca tedavisinde kullanılan doğal, termal ve mineralli sular, tıbbi değerlendirme kurulunun görüşü ile tedavideki etkinliği sağlayan kimyasal bileşimleri değiştirilmemek koşulu ile kontrollü olarak, ısıtma, soğutma, havalandırma ve çöktürme gibi fiziksel işlemlere tabi tutulabilir.

Kimyasal bileşimleri değiştirmemek koşulu ile sadece Bakanlıktan izinli ürünlerle dezenfeksiyon yapılabilir.

Mineralili suların çıkarılması ve tedavi birimlerine isalesinde, suyun tedavi etkinliğini sağlayan kimyasal bileşimini bozmayan yöntemler kullanılır.

#### Peloidler

**Madde 26 —** Kaplıca tedavisinde, başlıca karakteristikleri açısından aşağıdaki peloidler kullanılır.

a) Turbalar: Yüksek su bağlama kapasitesi olan, asit pH'de peloidlerdir. Çeşitli doğal boya maddeleri, humik asitler ve ciltten emilebilen estrogen benzeri moleküller içeren çamurlardır.

b) Bataklar: Durgun sularla çöken, ufak tanecikli sedimentlerdir. Butimünöz ve mineralli bataklar olarak iki tipi vardır. Mineralli bataklar, termomineral suların kaynaklandığı ortamlarda oluşurlar.

c) Deniz ve Delta Balıkları: Bunlar deniz ve akarsu deltalarında çöken, inorganik sedimentlerdir.

d) Topraklar: Su topluluklarının dışında, katı halde bulunan kayaçların veya organik maddelerin ufalanma, parçalanma ve ayrışması ile oluşan toz sedimentlerdir.

#### Doğal Gazlar

**Madde 27 — (Mülga: RG 9/12/2004-25665)**

#### İklimsel Etkiler

**Madde 28 — (Mülga: RG 9/12/2004-25665)**

## ALTINCI BÖLÜM

### Muhtelif Hükümler

#### Çevre Düzenlemesi

**Madde 29 —** İşletmeci çevrenin düzenlenmesi ve iyileştirilmesi için yürürlükte bulunan mevzuatın öngördüğü bütün tedbirleri almak zorundadır.

Kür merkezi çevresinde kür parkı, spor ve dinlenme tesisleri düzenlenir.

#### Rekreasyon Havuzları

**Madde 30 — (Mülga: RG 9/12/2004-25665)**

#### Ek ve Değişiklikler

**Madde 31 —** Tesiste yapılacak ek ve değişiklikler, yetkili makamın bilgilendirilmesi ve yazılı izniyle yapılır.

Tesisin kurulmasına esas olarak analiz edilen kaynaktan başka bir kaynak daha işletmeye alınacaksa bu Yönetmeliğin 18 ve 21 inci maddelerine göre bu kaynak için yeniden **(Değişik ibare:RG-16/4/2010-27554)** Valilikten izin alınır.

#### Denetim ve Yaptırım

**Madde 32 —** Kaplıca tesisleri sağlık teşkilatının denetimine tabidir. Bu tesisler senede bir defa Bakanlıkça oluşturulan bir komisyon tarafından sağlık açısından denetlenir.

**(Değişik ikinci fıkra:RG-09/12/2004-25665) (Değişik birinci cümle:RG-28/02/2006-26094)** Kaplıca suyunun kullanım yerinden alınan numunelerinde mikrobiyolojik kontroller üç ayda bir yapılır. Kaynaktan alınan numunelerde EK-2' de belirtilen analizler üç yılda bir; kullanım yerinden alınan kimyasal analizler EK-3 de belirtilen formata uygun olarak her yıl yapılır. Kaplıca ortamının endüstriyel ve tarımsal kirliliğe maruz kalması durumunda tıbbi değerlendirme kurulunun önerileri doğrultusunda ek olarak bazı parametrelerin analizi de istenebilir. Alınan numuneler 18 inci maddede belirtildiği şekilde tesis sahibince analiz ettirilir; ayrıca bu tesislerin mahalli sağlık teşkilatınca en az üç aylık aralıklarla genel kontrolleri yapılır, gerekli görülen hallerde numune alınabilir.

#### Uygun Çıkmayan Suların Takibi

**Madde 33 —** Tesislerde kullanılan doğal tedavi unsurlarının 18 inci maddede belirtilen laboratuvarlarda yapılan analizlerinde bu Yönetmelikte öngörülen parametrelerdeki sınırların dışına çıktığının tespiti halinde işletme uyarılır. Bir hafta içinde tekrar numune alınır ve bu numunenin analizinde de uygunluk bulunması halinde tesisin faaliyeti geçici olarak 15 gün süre ile durdurulur ve gerekli önlemler alınır. Bu süre sonunda tekrar alınan numunenin bu Yönetmeliğe uygun olması halinde işletmenin faaliyetine devamına izin verilir ve bir ay süre ile haftalık izlemeye alınır. Dört defa yapılan analiz sonuçlarının Yönetmeliğe uygun olması halinde normal izleme şekline döndülür.

#### İşletme Devri

**Madde 34 —** Bu Yönetmelik hükümlerine göre verilen işletme izni, izin belgesi üzerinde yazılı şahıs, adres ve iş için geçerlidir. Bunlardan herhangi birinin değişmesi halinde izin belgesi geçerliliğini kaybeder.

**(Değişik ikinci fıkra:RG-28/02/2006-26094)** İzin belgesinde belirtilen işletme sahibinin ve/veya işletmecinin veya adresinin değişmesi halinde; işletmeci tarafından üç ay içinde değişikliklerle ilgili bilgi, belge ve izin belgesinin aslı ile mahallin en büyük mülki amirine başvurulur.

İnceleme ve tespit kurulu tarafından yerinde gerekli incelemeler yapılarak, iznin verildiği sıradaki şartlarda bir değişikliğin olup olmadığının tespitine ilişkin rapor düzenlenir. Rapora göre yetkili makam izin belgesi üzerinde gerekli düzeltmeyi yapar veya yeniden izin belgesi tanzim eder.

Tesis yerinin veya tesiste yapılan işin değişmesi halinde yeniden izin alınması şarttır.

#### **İzin Belgesinin Kaybolması veya Tahrip Olması**

**Madde 35** — İşletmecisi tarafından işletme izni belgesinin kaybolması halinde kayıp ilanı ile, işletme izninin okunamayacak şekilde tahrip olması halinde ise izin belgesinin aslı ile mahallin en büyük mülki amirine başvurulur.

İnceleme ve tespit kurulu tarafından yerinde yapılan incelemede, izin verildiği sıradaki şartlarda bir değişiklik olmadığının tespit edilmesi halinde, rapor hazırlanır ve hazırlanacak rapora göre yetkili makamca yeniden eski tarih ve sayısı ile gerekli açıklama yapılarak izin belgesi tanzim edilir.

### **YEDİNCİ BÖLÜM**

#### **Son Hükümler**

##### **Müeyyideler**

**Madde 36** — Bu Yönetmelik hıfzına hareket eden işletmeler ile sahipleri hakkında 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu hükümleri uygulanır.

##### **Düzenleme Yetkisi**

**Madde 37** — (Değişik:RG-09/12/2004-25665)

Bakanlık bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasına yönelik tebliğ, yönerge, uygulama kılavuzları ve benzeri düzenlemeleri yapmaya yetkilidir. Bu Yönetmeliğin EK-2, EK-3 ve EK-4’de belirlenen değerleri ilk referans değer olarak esas alınır, müteakip işlemlerde esas alınacak değerler ile peloidlerin üretim izinlerine ilişkin esaslar Bakanlıkça bilimsel gelişmeler doğrultusunda tebliğ ile belirlenir.

**Ek Madde 1** — (Değişik:RG-09/12/2004-25665)

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurullarınca sit alanı olarak ilan edilen yerlerde faaliyette bulunan kaplıca tesislerinin, bu durumlarını belgelemesi kaydıyla bu tesisler hakkında bu Yönetmelik hükümlerindeki yer fizik kriterler uygulanmaz.

**Geçici Madde 1** — (Değişik:RG-09/12/2004-25665)

Halen izinsiz olarak faaliyette bulunan kaplıca tesislerinin sahip veya işletenlerince, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde ilgili valiliğe başvuruda bulunulur. Bu süre içerisinde başvuruda bulunulan tesislerin dosyaları bu Yönetmelik hükümlerine göre değerlendirilir ve durumları uygun görülen kaplıca tesislerine tesis ve işletme izni verilir. Süresi içerisinde başvuruda bulunulmayan veya başvuruları bu Yönetmelik hükümlerine uygun olmayan kaplıca tesisleri kapatılır ve sorumluları hakkında kanuni işlem yapılır.

Bu Yönetmelik hükümlerine göre uygun olmayan başvuru, sahibine birinci fıkradan faydalanma hakkı vermez. Birinci fıkralara göre yapılan başvurular iki ay içerisinde ilgili valilikçe Bakanlığa intikal ettirilir ve Bakanlıkça 15 gün içerisinde sonuçlandırılır.

**Geçici Madde 2** — (Ek:R.G.31/7/2009-27305)

Bu madde yürürlüğe girmeden önce Bakanlıkça Kaplıca ve Talassoterapi tesislerine verilen tesis ve işletme izinleri geçerlidir.

Bakanlıkça verilen işletme izin belgeleri bir defaya mahsus olmak üzere 1 yıl içinde ücretsiz olarak valiliklere müracaat edilerek değiştirilir.

**Geçici Madde 3** — (Ek:RG-16/4/2010-27554)

16/4/2010 tarihinden önce tesis ve işletme izni almış olan kaplıca ve talassoterapi tesisleri, 16/4/2010 tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde tesis ve faaliyetlerini bu Yönetmeliğe uygun hale getirirler. Aksi takdirde, bu işletmelerin izinleri iptal edilir.

**Geçici Madde 4** — (Ek:RG-14/11/2012-28467)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla tesis ve işletme izni bulunan kaplıca ve talassoterapi tesisleri, 14 üncü maddede bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte yapılan değişikliğe, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde uygunluklarını sağlarlar. Altı ayın sonunda uygunluk sağlamayan kuruluşların faaliyeti uygunluk sağlayana kadar valilikçe süresiz durdurulur.

##### **Yürürlük**

**Madde 38** — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

##### **Yürütme**

**Madde 39** — Bu Yönetmelik hükümlerini Sağlık Bakanı yürütür.

#### **EK-1 (Değişik:RG-09/12/2004-25665)**

#### **KAYNAK İÇİN İNCELEMeye ESAS İNCELEME VE TESPİT KURULUNUN DOLDURACAĞI RAPOR**

##### **1. TERMAL VE MİNERALLİ SU İÇİN**

###### **BAŞVURU BİLGİLERİ**

Kaynak Adı :  
Başvuru sahibi :  
Analiz amacı :  
Analiz tipi : Ön değerlendirme, izin başvurusu, diğer

###### **KAYNAK BİLGİLERİ**

###### **Genel**

Örnek alınma yeri : Kaynak çıkışı, kullanım yeri, iletim yeri  
Örnek alınma tarihi : Gün / Ay / Yıl  
Rakım ve genel coğrafik tanımlama : Kaynağın rakımı, çıktığı yer (orman içi, çorak arazi vb.)  
Jeolojik durumun kısaca tanımlanması : Arazinin genel jeolojik yapısı, tektonik ve hidrojeolojik ön görüşler  
Çevredeki yapılaşma ve kirlenmeye yol açabilecek durumların tanımlanması : (Ayrıca beslenme havzasının tarımsal veya endüstriyel bölgede

bulunup bulunmadığı

belirtilecektir.)

###### **Kaynak veya sondaja ait özellikler**

Derinlik : Kaynak derinliği,m  
Sondaj çapı : (talassoterapi tesisleri için istenmez)  
Sondajda kullanılan boru tipi : (talassoterapi tesisleri için istenmez)  
Diğer özel iletim tekniklerinin tanımı : Varsa (talassoterapi tesisleri için özellikle belirtilmelidir)  
Debi : L/sn (talassoterapi tesisleri için istenmez)  
Suyun akış özelliği : Kaynaktan, pompayla çekim (talassoterapi tesisleri için istenmez)  
Örnek alındığı andaki saat :

###### **Suya ait fiziksel ve fizikokimyasal özellikler**

Koku :  
Renk :  
Bulanıklık :  
Çökelti : Alındığı anda  
Suyun sıcaklığı : °C  
pH değeri : Alındığı andaki sıcaklıktaki pH değeri  
Çözülmüş gazlar : Oksijen, hidrojen sülfür, karbondioksit (talassoterapi tesisleri için istenmez)

##### **2. PELOİD İÇİN BAŞVURU BİLGİLERİ**

Kaynak Adı :  
Başvuru sahibi :  
Analiz amacı :  
Analiz tipi : Ön değerlendirme, izin başvurusu, denetim ve benzeri.

**KAYNAK BİLGİLERİ**

|                                                                          |                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Örnek alınma yeri                                                        | : Yüzeyden, su içi, yer altı                                            |
| Örnek alınma tarihi                                                      | : Gün/ ay/ yıl                                                          |
| Örnek alındığı andaki saat                                               | :                                                                       |
| Rakım ve genel coğrafik tanım                                            | : Kaynağın rakımı, çıktığı yer (orman içi, çorak arazi gibi)            |
| Jeolojik durumun kısaca tanımlanması                                     | : Arazinin genel jeolojik yapısı, tektonik ve hidrojeolojik ön görüşler |
| Çevredeki yapılaşma ve kirlenmeye yol açabilecek durumların tanımlanması | :                                                                       |
| <u>Kaynağa ait özellikler</u>                                            |                                                                         |
| Peloid karakterini belirten yüzey bitki örtüsü                           | :                                                                       |
| Çevredeki hidrolojik kaynaklar                                           | :                                                                       |
| Çevre akarsularının durumu                                               | :                                                                       |
| Peloidde ait fiziksel özellikler                                         | :                                                                       |
| Koku                                                                     | :                                                                       |
| Renk                                                                     | :                                                                       |

Sağlık Müdürü / Müdür Yardımcısı  
Jeoloji Mühendisi

Gıda ve Çevre Kontrol Şube Müdürü  
İnşaat Mühendisi

Sağlık Ocağı Tabibi  
Çevre Sağlığı Teknisyeni

**EK- 2. (Değişik:RG-09/12/2004-25665)****MİNERALLİ SU İÇİN HIFZISSİHHA VEYA YETKİLİ LABORATUVARDA YAPILMASI GEREKEN ANALİZLER**

|                                                        |                                                                    |
|--------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| <b>BAŞVURU BİLGİLERİ</b>                               |                                                                    |
| Kaynak Adı                                             | :                                                                  |
| Başvuru sahibi                                         | :                                                                  |
| Analiz amacı                                           | :                                                                  |
| Analiz tipi                                            | : Ön değerlendirme, izin başvurusu, denetim ve benzeri.            |
| Sorumlu laboratuvarın adı                              | :                                                                  |
| Örnek alınma tarihi                                    | : Gün / Ay / Yıl                                                   |
| Örnek alındığı andaki suyun sıcaklığı                  | :                                                                  |
| <b>FİZİKSEL ÖZELLİKLER</b>                             |                                                                    |
| Koku                                                   | :                                                                  |
| Tat                                                    | :                                                                  |
| Renk                                                   | :                                                                  |
| Bulanıklık                                             | :                                                                  |
| Çökelti                                                | : Örnek alındıktan 24 saat sonraki                                 |
| <b>FİZİKOKİMYASAL ÖZELLİKLER</b>                       |                                                                    |
| pH değeri                                              | : Alındığı andaki sıcaklıktaki pH değeri                           |
| Elektriksel iletkenliği                                | : 25°C de µs/cm                                                    |
| Yoğunluğu                                              | : gm/cm <sup>3</sup>                                               |
| <b>KİMYASAL ÖZELLİKLER</b>                             |                                                                    |
| <u>Katyonlar</u>                                       |                                                                    |
| Sodyum                                                 | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir  |
| Potasyum                                               | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir  |
| Amonyum                                                | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir  |
| Magnezyum                                              | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir  |
| Kalsiyum                                               | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir  |
| Mangan                                                 | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir  |
| Demir                                                  | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir  |
| <u>Anyonlar</u>                                        |                                                                    |
| Fluorür                                                | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir* |
| Klorür                                                 | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir  |
| Bromür                                                 | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir  |
| İyodür                                                 | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir  |
| Nitrit <sup>1</sup>                                    | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu belirtilecektir**                  |
| Nitrat <sup>2</sup>                                    | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu belirtilecektir**                  |
| Sülfat                                                 | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir  |
| Bikarbonat                                             | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir  |
| Hidrojen sülfür/sülfür                                 | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir  |
| Fosfat                                                 | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu ile % mval değeri belirtilecektir  |
| <u>Çözünmeyen maddeler</u>                             |                                                                    |
| Silikat asidi (H <sub>2</sub> SiO <sub>3</sub> olarak) | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu                                    |
| Borik asit (H <sub>3</sub> BO <sub>3</sub> olarak)     | : mg/L ve mEq /L konsantrasyonu                                    |
| mg/L olarak toplam mineral konsantrasyonu              | : mg/L                                                             |
| <u>Eser elementler</u>                                 |                                                                    |
| Arsenik                                                | : mg/L                                                             |
| Kadmiyum <sup>3</sup>                                  | : mg/L**                                                           |
| Krom <sup>4</sup>                                      | : mg/L**                                                           |
| Civa <sup>5</sup>                                      | : mg/L**                                                           |
| Nikel <sup>6</sup>                                     | : mg/L**                                                           |
| Kurşun <sup>7</sup>                                    | : mg/L**                                                           |
| Antimon <sup>8</sup>                                   | : mg/L**                                                           |
| Selenyum                                               | : mg/L                                                             |
| Baryum                                                 | : mg/L                                                             |
| Bakır                                                  | : mg/L                                                             |
| Çinko                                                  | : mg/L                                                             |

|                                                          |                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Alüminyum <sup>9</sup>                                   | : mg/L                                                                                                             |
| KİRLİLİK BELİRTEN ZEHİRLİ MADDELER                       |                                                                                                                    |
| Siyanid <sup>10</sup>                                    | mg/L**                                                                                                             |
| Organik maddeler için harcanan oksijen miktar            | mg/L**                                                                                                             |
| MİKROBİYOLOJİK ÖLÇÜMLER<br>(Değişik:RG-28/02/2006-26094) |                                                                                                                    |
| Koliform bakteriler                                      | : 100 ml de (0 olmalı)                                                                                             |
| Fekal Koliform                                           | : 100 ml de (0 olmalı)                                                                                             |
| Toplam koloni sayısı                                     | : 1 ml.de 20 ±2°C'de 72 saatte limit değer: 0- 30 koloni/ ml ve 35 ±2°C'de 24 saatte limit değer 0-5 koloni olmalı |

\* Florür konsantrasyonun 1 mg/L'nin üzerinde olması halinde kullanıcılar tarafından görülecek yerlerde suyun florür içerdiği ilan edilmeli, 2 mg/L'nin üzerinde olması halinde 0-7 yaş grubu çocuklar için içilerek kullanılmasının uygun olmadığı ilan edilmelidir.

\*\* Kirlilik göstergesidir, diğer ölçüm sonuçları da göz önünde tutularak tıbbi değerlendirilmesi yapılır.

- 1 Kullanılacak tekniğin dedeksiyon limiti 0,05 mg/L'yi içermelidir.
- 2 Kullanılacak tekniğin dedeksiyon limiti 45 mg/L'yi içermelidir.
- 3 Kullanılacak tekniğin dedeksiyon limiti 0,003 mg/L'yi içermelidir.
- 4 Kullanılacak tekniğin dedeksiyon limiti 0,05 mg/L'yi içermelidir.
- 5 Kullanılacak tekniğin dedeksiyon limiti 0,001 mg/L'yi içermelidir.
- 6 Kullanılacak tekniğin dedeksiyon limiti 0,05 mg/L'yi içermelidir.
- 7 Kullanılacak tekniğin dedeksiyon limiti 0,01 mg/L'yi içermelidir.
- 8 Kullanılacak tekniğin dedeksiyon limiti 0,005 mg/L'yi içermelidir.
- 9 Kullanılacak tekniğin dedeksiyon limiti 0,2 mg/L'yi içermelidir.
- 10 Kullanılacak tekniğin dedeksiyon limiti 0,01 mg/L'yi içermelidir.

#### EK- 3 (Değişik:RG-09/12/2004-25665)

#### İŞLETMEDE TEDAVİ AMAÇLI KULLANIM YERİNDEN ALINAN NUMUNELERDE YAPILACAK ANALİZLER

##### I - YILLIK KONTROLLERDE KULLANILACAK KİMYASAL PARAMETRELER

|                                                                          |        |
|--------------------------------------------------------------------------|--------|
| Sodyum                                                                   | : mg/L |
| Klorür                                                                   | : mg/L |
| Sülfat                                                                   | : mg/L |
| Magnezyum                                                                | : mg/L |
| Kalsiyum                                                                 | : mg/L |
| Fluorür                                                                  | : mg/L |
| Bikarbonat                                                               | : mg/L |
| Akratotermal sular için silikat asiti (H <sub>2</sub> SiO <sub>3</sub> ) | : mg/L |

##### II - İŞLETME İZNİNİN VERİLMESİNDE VE AYLIK KONTROLLERDE KULLANILACAK MİKROBİYOLOJİK PARAMETRELER (Değişik:RG-28/02/2006-26094)

|                      |                                                                                                                      |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Koliform bakteriler  | : 100 ml de (0 olmalı)                                                                                               |
| Fekal Koliform       | : 100 ml de (0 olmalı)                                                                                               |
| Toplam koloni sayısı | : 1 ml.de 20 ±2°C'de 72 saatte limit değer: 0- 100 koloni/ ml ve 35 ±2°C'de 24 saatte limit değer 0-20 koloni olmalı |

#### EK- 4 (Değişik:RG-09/12/2004-25665)

#### PELOİDLER İÇİN İLGİLİ LABORATUVARDA YAPILMASI GEREKEN ANALİZLER

##### BAŞVURU BİLGİLERİ

Kaynak Adı :  
Başvuru sahibi :  
Analiz amacı :  
Analiz tipi : Ön değerlendirme, izin başvurusu, denetim ve benzeri.  
Sorumlu laboratuvarın adı :  
Örnek alınma tarihi : Gün / Ay / Yıl

##### GENEL

Örnek alma biçimi :

##### FİZİKSEL ÖZELLİKLER

Renk :  
Koku :  
Kıvam :  
Homojenite :  
Çökeltiler :  
Büyük parçalar :  
Diğer :  
pH :

Su tutma kapasitesi :105°Cde

##### MİKROBİYOLOJİK ÖZELLİKLER

Koloni sayımı :20 ±2°Cde  
E.Coli sayısı :36 ±1°Cde  
Koliform bakteri sayısı :36 ±1°Cde  
Stafilokokkus aureus :36 ±1°Cde  
Pseudomonas aeruginosa . :36 ±1°Cde  
Candida albicans :36 ±1°Cde

##### KİMYASAL ÖZELLİKLER\*

Su içeriği :105 °Cde  
Mineral içeriği : 800°Cde kuru madde içeriğidir.  
Humik asitler :gram/litre

|                            |              |
|----------------------------|--------------|
| Bitüminöz maddeler         | : gram/litre |
| Seluloz                    | :gram/litre  |
| Hemiseluloz                | :gram/litre  |
| Lignin                     | :gram/litre  |
| Hümin                      | :gram/litre  |
| Hidrojen sülfid            | :gram/litre  |
| İnorganik maddeler toplamı | :gram/litre  |
| Organik maddeler toplamı   | :gram/litre  |

\* Peloid mineralli su ile karıştırılacak ise, yukarıdaki kimyasal ölçümler peloid mineralli su ile karıştırıldıktan sonra alınacak ömekte de tekrarlanır.

**EK- 5 (Değişik:RG-09/12/2004-25665)**

**TIBBİ DEĞERLENDİRME KURULUNUN DOLDURACAĞI DEĞERLENDİRME RAPORU**

1. Kaynak Adı :
2. Değerlendirme tarihi :
3. Analiz raporuna göre doğal tedavi unsurunun niteliğinin tanımlanması : (suyun/peloidin tanımı)
4. Niteliğine göre doğal tedavi unsurunun tıbbi balneolojik değerlendirilmesi : (endikasyonların, uygulama yöntemlerinin, özel durumların belirlenmesi)
5. Tıbbi değerlendirme kurulunun bu, kaynakta kurulması muhtemel tesisle ilgili önerileri : (Tedavi birimleri, sağlık personel önerileri, dikkat edilmesi gerekli hususlar, denetim gibi)

**EK- 6 (Değişik:RG-09/12/2004-25665)**

**İŞLETME İZNİNE ESAS UYGUNLUK/UYGUNSUZLUK BİLDİRİM FORMU**

**Tesisin Adı:**

**İşletmecinin Adı:**

**İnceleme Tarihi:**

**İnceleme ve Tespit Kurulu Üyeleri:**

Yapılan incelemelerde.....'ya ait ..... tesisinin başvuru'daki projeye uygun olarak inşa edildiği/edilmediği; tedavi birimlerinin uygun olduğu/olmadığı belirlenmiştir.

**Uygunsuzluk belirlendiği takdirde açıklaması:**

Sağlık Müdürü / Müdür Yardımcısı

Gıda ve Çevre Kontrol Şube Müdürü

Sağlık Ocağı Tabibi

Jeoloji Mühendisi

İnşaat Mühendisi

Çevre Sağlığı Teknisyeni

Tıbbi Ekoloji ve Hidroklimatoloji Uzmanı veya Fizik Tedavi Ve Rehabilitasyon